

Kołchożnik – radio PRL-u

Słyszeliście kiedyś o kołchożniku? A może jeszcze pamiętacie niewielkie głośniki, wiszące nawet w tych domach, w których nie było elektryczności? Pojawiły się w Polsce zaraz po wojnie, w roku 1945, gdy kraj był w niewielkim stopniu zelektryfikowany, a używane były aż do lat 70. XX wieku. Miały tylko jedno pokrętło, służące do ustawienia natężenia głosu. Drugiego, który pozwoliłby na zmianę pasma – nie było, czyli słuchacz nie mógł wybrać stacji radiowej, co stanowiło główną wadą urządzenia. Ale dla władzy ludowej była to wielka zaleta: kołchożnik dawał pełną kontrolę nad przekazywanymi treściami. Nic dziwnego, że do specjalnie zbudowanej sieci przewodowej często przyłączano głośniki uliczne! Przypomnijmy sobie, jakich pieśni i jakiej muzyki słuchaliśmy dzięki kołchożnikom.

Audycję zrealizowali: Wojciech Frankowski i Krystyna Sadłowska

<https://radiosovo.pl/wp-content/uploads/2022/09/6-GOTOWE-calosc-Kolchoznik-.mp3>

Wykorzystano utwory

- „Ukochany kraj” muzyka – Tadeusz Sygietyński, słowa – Konstanty Ildefons Gałczyński
- „Budujemy nową Polskę” muzyka – Henryk Swolkień, słowa – Zbigniew Przyrowski, wykonanie -Chór i Orkiestra PR, 1954 r.
- „Świt chłodem nas wita i rosą” muzyka – Dymitr Szostakowicz, słowa – K.Gruszczyński, śpiewa Wojtek Frankowski. Utwór ujęty w Śpiewniku Brygad Służby Polsce z 1953 r.
- „Miliony rąk” muzyka – Edward Olearczyk (oryginał z 1947 r.), słowa – Krzysztof Gruszczyński, wykonanie: Chór i Orkiestra Symfoniczna Muza, dyryguje Feliks Rybicki, 1949 r.
- „Budujemy nowy dom” muzyka – Zdzisław Gozdawa, słowa –

Wacław Stępień., śpiewa chór Czejanda, 1949 r.

- „Małe mieszkanko na Mariensztacie” muzyka – Zdzisław Gozdawa, słowa – Wacław Stępień, śpiewa – Mieczysław Wojnicki
- „Suliko” pieśń gruzińska, muzyka – Warienka Cereteli (oryginał z 1895 r.)